

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार–ब

वर्ष ३, अंक ४]

शुक्रवार, जानेवारी ६, २०१७/पौष १६, शके १९३८

[पृष्ठे ४, किंमत : रुपये ९.००

असाधारण क्रमांक ८ प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र शासनाने महाराष्ट्र अधिनियमांन्वये तयार केलेले (भाग एक, एक-अ आणि एक-ल यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले नियम व आदेश यांव्यतिरिक्त) नियम व आदेश.

उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग

मंत्रालय विस्तार, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक ३१ डिसेंबर २०१६

अधिसूचना

महाराष्ट्र सार्वजनिक ग्रंथालये अधिनियम, १९६७.

क्रमांक मराग्रं. २०१२/प्र. क्र. २२१/साशि-५.—महाराष्ट्र सार्वजिनक ग्रंथालये अधिनियम, १९६७ (१९६७ चा महा. चौतीस) मधील कलम १० मधील पोट-कलम (२) मधील तरतुर्दीसह कलम २६ च्या खंड ६, उपखंड (२) अनुसार प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून व या संदर्भातील इतर अधिकारांच्वये विहित केलेले सर्व नियम, आदेश वा अनुदेश अधिक्रमित करून महाराष्ट्र शासन, महाराष्ट्र ग्रंथालय सेवा, मधील "ग्रंथालय उप संचालक/ग्रंथपाल-गट-अ" या पदांवर नियमित नियुक्ती करण्यासाठी सेवाप्रवेश नियमांचा पुढील मसुदा उक्त अधिनियमाच्या कलम २६, पोट-कलम (१) द्वारे आवश्यक असल्याप्रमाणे, याद्वारे प्रसिद्ध करीत आहे आणि याद्वारे अशी नोटीस देण्यात येत आहे की, दि. २८ फेब्रुवारी २०१७ नंतर महाराष्ट्र शासन उक्त मसुदा विचारात घेईल.

२. उक्त मसुद्याशी कोणत्याही व्यक्तीकडून ज्या कोणत्या हरकती किंवा सूचना, प्रधान सचिव, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, मुंबई यांचेकडे उपरोक्त तारखेपूर्वी प्राप्त होतील, त्यांचा शासनाकडून विचार करण्यात येईल.

मसुदा नियम

- १. या नियमांना महाराष्ट्र राज्य ग्रंथालय सेवा मधील " ग्रंथपाल उप संचालक किंवा ग्रंथपाल गट-अ " पदांचे (सेवा प्रवेश) नियम, २०१६ असे संबोधण्यात येईल.
  - २. या नियमांमध्ये संदर्भानुसार दुसरा अर्थ अभिप्रेत नसेल तर—
  - (अ) " प्रशासकीय कामकाज " याचा अर्थ आस्थापना विषयक, सेवाप्रवेश, नियुक्ती, पदोन्नती व बदली, महाराष्ट्र नागरी सेवा नियम. व लेखाविषयक, दैनंदिन कार्यालयीन कामकाज व याबाबतचे नियोजन, नियंत्रण आणि प्रशिक्षण, इत्यादी विषयक माहिती ;
    - (ब) "मोठे ग्रंथालय" याचा अर्थ विद्यापीठ ग्रंथालये किंवा महाविद्यालयीन ग्रंथालये किंवा तत्सम ग्रंथालय.
  - " तत्सम ग्रंथालय " म्हणजे शासनाचे जिल्हास्तरिय/ विभागस्तरिय/राज्य मध्यवर्ती ग्रंथालय, राज्य विधीमंडळाचे ग्रंथालय/संसदेचे ग्रंथालय/आर.बी.आय/आय.डी.बी.आय./बी.ए.आर.सी./एन.सी.एल./आयआयटी/राष्ट्रीयकृत बँकांची/ग्रंथालये/केंद्र शासनाची ग्रंथालये, राज्य शासनाचे उपक्रम यातील ग्रंथालये ;
    - (क) " आयोग " याचा अर्थ महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग ;
    - (ड) "पदवी" याचा अर्थ सांविधिक विद्यापीठाची पदवी;
    - (इ) "संचालक" याचा अर्थ ग्रंथालय संचालक ;

- (फ) " संचालनालय " याचा अर्थ उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, महाराष्ट्र शासन यांच्या अधिपत्याखालील ग्रंथालय संचालनालय ;
- (ग) " शासन " याचा अर्थ महाराष्ट्र शासन.
- ३. महाराष्ट्र राज्य ग्रंथालय सेवा मधील "ग्रंथालय उप संचालक किंवा ग्रंथपाल-गट-अ" या पदावरील नियुक्ती खालील मार्गाने करण्यात येईल,—
  - (अ) महाराष्ट्र ग्रंथालय सेवा मधील सहायक ग्रंथालय संचालक किंवा ग्रंथपाल, गट-ब (राजपित्रत) या पदावर किमान तीन वर्षे नियमित सेवा पूर्ण केलेल्या आणि या नियमांच्या पोट-नियम (ब) मधील उपखंड (दोन) आणि (तीन) मध्ये नमूद नामनिर्देशनाने नियुक्तीसाठी विहित केलेली शैक्षणिक अर्हता धारण केलेल्या, योग्य व्यक्तिच्या ज्येष्ठता अधिन पात्रता या आधारावर पदोन्नतीने किंवा ;
    - (ब) पुढील अटी पूर्ण करणाऱ्या उमेदवारांमधून नामिनर्देशनाने. :—
      - (एक) ज्यांचे वय चाळीस वर्षांपेक्षा जास्त नाही ;
      - परंतु अगोदरपासून शासन सेवेत असलेल्या उमेदवारांच्या बाबातीत कमाल वयोमर्यादा पाच वर्षांपर्यंत शिथिलक्षम राहिल,
      - (दोन) ज्यांनी कोणत्याही विद्या शाखेची पदवी किमान द्वितीय वर्गात उत्तीर्ण केली आहे ;
      - (तीन) ज्यांनी ग्रंथालय शास्त्रातील प्रथम वर्गातील पदवी धारण केली आहे ; आणि
    - (चार) ज्यांना मराठी आणि हिंदी या भाषांचे चांगले ज्ञान ; म्हणजेच माध्यमिक शालांत परीक्षेमध्ये मराठी आणि हिंदी हे भाषा विषय असणे आवश्यक अथवा त्या विषयातील B.A. पदवी अथवा B.A., B.com/ B.Sc. अथवा इतर शाखेला मराठी/हिंदी वैकल्पिक विषय असावा ;
    - (पाच) ज्यांनी उपरोक्त उपखंड (दोन) आणि (तीन) मधील अर्हता प्राप्त केल्यानंतर, मोठ्या ग्रंथालयातील गट-ब (राजपित्रत) मधील कोणत्याही पदावरील कामकाजाचा किमान पाच वर्षे प्रत्यक्ष कामाचा अनुभव धारण केला आहे :

परंतु असे की, ज्यांनी मोठ्या ग्रंथालयातील प्रशासकीय कामकाजाचा किमान तीन वर्षांचा अनुभव धारण केला आहे, अशा उमेदवारास प्राधान्य देण्यात येईल :

परंतु आणखी असे की, ग्रंथालय शास्त्रातील पदव्युत्तर पदवी/पी.एच.डी/नेट/सेट धारक उमेदवार किंवा मोठ्या ग्रंथालयात ग्रंथालयीन कामकाजाचा कमीत कमी १५ वर्षे अनुभव किंवा दोन्ही धारण केलेला उमेदवार, अशा उमेदवारास प्राधान्य देण्यात येईल.

- ४. नियम-३ च्या खंड (ब) उपखंड (दोन) व (पाच) मध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी निवडीच्या कोणत्याही टप्याला अनुसूचित जाती/अनुसूचित जमाती/विमुक्त जाती/ भटक्या जमाती/विशेष मागास प्रवर्ग यांच्याकरिता आरक्षित प्रवर्गाची रिक्त पदे भरण्याकरिता विहित केलेली किमान द्वितीय श्रेणीची पदवी, ग्रंथालय शास्त्रातील प्रथम श्रेणीची पदवी व विहित कालावधीइतका अनुभव धारण करणारे पुरेसे उमेदवार उपलब्ध नाहीत, असे आयोगाचे मत झाले तर आयोगाला अशा निवडीच्या बाबतीत यथास्थिती, शैक्षणिक अर्हतेमधील द्वितीय श्रेणीची अट, ग्रंथालय शास्त्रातील प्रथम श्रेणीची पदवी व अनुभवाचा कालावधी पाच वर्षे इतका शिथिल करता येईल आणि अनुसूचित जाती/अनुसूचित जमाती/विशेष मागास प्रवर्ग, प्रवर्गातील पात्र उमेदवारांची निवड करता येईल.
  - ५. नियम ३ मध्ये नमूद पदावर पदोन्नती आणि नामनिर्देशन याद्वारे करण्यात येणाऱ्या नियुक्तीचे प्रमाण १:१ असे राहील.
- ६. नियम ३ मध्ये नमूद पदावर नामनिर्देशनाने नेमणूक केलेली व्यक्ती दोन वर्षाच्या परिवीक्षा कालावधीवर राहील. परिवीक्षा कालावधी कमाल एक वर्षापर्यंत वाढविता येईल. या पदावर नियुक्त व्यक्तिने विहित विभागीय परीक्षा उत्तीर्ण होणे व परिवीक्षा कालावधी यशस्वीरित्या पूर्ण करणे आवश्यक राहील. त्या व्यक्तिने विहित विभागीय परीक्षा उत्तीर्ण न केल्यास किंवा परिवीक्षा कालावधी यशस्वीरित्या पूर्ण न केल्यास किंवा तो सदर पदाकरिता योग्य नसल्याचे आढल्यास ती व्यक्ती सेवा समाप्तीस पात्र राहील.
- ७. नियम ३ मध्ये नमूद पदावर नियुक्त व्यक्तिला जर ती अगोदरच उत्तीर्ण झाली नसेल किंवा उत्तीर्ण होण्यापासून सूट मिळाली नसेल तर, त्या व्यक्तिला हिंदी व मराठी भाषा परीक्षा, त्यासंबंधीच्या नियमानुसार उत्तीर्ण व्हाव्या लागतील.
- ८. नियम ३ मध्ये नमूद केलेल्या पदावर नियुक्त केलेल्या व्यक्तिस, माहिती व तंत्रज्ञान संचालनालयाने वेळोवेळी विहित केलेले संगणक वापराचे प्रमाणपत्र धारण करणे आवश्यक राहील.
  - ९. नियम ३ मध्ये नमूद पदांवर नियुक्त झालेली व्यक्ती महाराष्ट्र राज्यात कोठेही बदलीस पात्र राहील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सीताराम कुंटे, शासनाचे प्रधान सचिव.

HIGHER AND TECHNICAL EDUCATION DEPARTMENT

Madam Cama Marg, Hutatma Rajguru Chowk, Mantralaya Annexe, Mumbai 400 032, dated 31st December 2016.

NOTIFICATION

Maharashtra Public Libraries Act, 1967.

No. MLS-2012/C.R. 221/GEN-5.—The following draft rules, which the Government of Maharashtra proposed to make in exercise of the powers conferred by clause (vi) of sub-section(2) of section 26 read with sub-section (2) of Section 10 of the Maharashtra Public Libraries Act, 1967 (Mah. XXXIV of 1967) and all other powers enabling it in that behalf, and in supersession of all existing rules, orders and instruments issued in this behalf, the Government of Maharashtra hereby makes the following rules regulating recruitment to the post of Deputy Director of Libraries/Librarian, Group "A" in the Maharashtra State Library Service in the Directorate of Libraries, under the Higher and Technical Education Department of the Government of Maharashtra, is hereby published as required by sub-section (1) of section 26 of the said Act, for information of all persons likely to be affected thereby; and notice is hereby given that the said draft will be taken into consideration by the Government of Maharashtra on or after the 28 day of February 2017.

2. Any objections or suggestions, which may be received by the Principal Secretary to the Government of Maharashtra, Higher and Technical Education Department, Mantralaya Annex, Mumbai 400 032, from any person with a respect to the said draft before the aforesaid date will be considered by the Government.

DRAFT RULES

- 1. These rules may be called the Maharashtra State Library Services, Deputy Director of Libraries or Librarian, Group 'A' (Recruitment) Rules, 2016.
  - 2. In these rules, unless the context requires otherwise.—
  - (a) "Administrative work" means knowledge of Establishment matters, *viz.* Recruitment, Appointment, Promotion and Transfers, Maharashtra Civil Services Rules, Accounts as well as knowledge of Planning, Controlling and Training of these works, and day today official work:
  - (b) "Big Library" means University or College Libraries or equivalent Libraries, i.e. Government District Library, Government Divisional Library, State Central Library, State Legislative Assembly Library, Parliament Library, Central Government Library, 'A' Grade Public Library, Nationalised Bank's Libraries, R.B.I./I.D.B.I./ B.A.R.C./N.C.L./l.l.T. Libraries;
    - (c) "Commission", means The Maharashtra Public Service Commission;
    - (d) "Degree" means degree of a (Statutory) University;
    - (e) "Director" means the Director of Libraries;
  - (f) "Directorate" means the Directorate of Libraries under the Higher and Technical Education Department, Government of Maharashtra;
    - (g) "Government" means the Government of Maharashtra.
  - 3. Appointment to the post of Deputy Director of Libraries or Librarian, Group-A, in the Maharashtra State Library Service shall be made either, —
  - (a) by promotion of a suitable person on the basis of seniority subject to fitness, from amongst the persons holding the post of Assistant Director of Libraries or Librarian, Group-B (Gazetted) in Maharashtra State Library Service, having not less than 3 years regular service in that post and possessing educational qualification prescribed for the appointment by nomination mentioned in sub-clause(b) (ii) and (iii) of this rule; or
    - (b) by nomination from amongst the candidates who—

- (i) are not more than forty years of age: Provided that, upper age limit may be relaxed by five years for the candidates who are already in the service of Government of Maharashtra;
  - (ii) possess bachelor's degree in any faculty at least in second class and;
- (iii) possess bachelor's degree in Library Science in first class or Mastear's degree in Library Science in second class ; and
- (iv) have sound knowledge of Marathi and Hindi; means there should be Marathi and Hindi language for S.S.C. or H.S.C. examination or degree of B.A. in that subjects or Marathi/Hindi subject should optional for degree in any faculty.
- (v) possess practical experience of working in Big Library for not less than five years in Group B (Gazetted) post, gained after acquiring the qualifications mentioned in sub-clauses (ii) and (iii):

Provided that, preference shall be given to the candidates possessing administrative experience in Big libraries, for at least three years.

Provided further that, the preference may be given to candidates possessing Masters in Library Science or Ph.d./NET/SET in Library Science or at least 15 years experience in library work in Big library or both.

- 4. Notwithstanding anything, contained in sub-clause (ii) and (v) of clause (b) of rule 3, if at any stage of selection, the Commission is of the opinion that sufficient number of candidates possessing, minimum second class in degree, first class degree in Library Science and prescribed period of experience, as the case may be, are not available to fill up the vacancies reserved for the candidates belonging to Scheduled Caste/Scheduled Tribe/Denotified Tribe or Nomadic Tribes/Special Backward classes, then the Commission may in the matter of such selection, relax the requirement in respect of minimum second class in degree, first class degree in Library Science and period of experience upto three years set out therein and select suitable candidates belonging to Scheduled Caste/Scheduled Tribe/Denotified Tribe or Nomadic Tribes/Special Backward class.
- 5. Appointment to the post mentioned in Rule 3, by promotion and nomination shall be made in the ratio of 1:1.
- 6. A person appointed to the post by nomination shall be on probation for a period of two years. Probation period may be extended maximum upto one year. Person appointed to the post shall be required to pass the Departmental exam and complete the probation period successfully. If he does not pass the prescribed departmental examination or does not complete the probation period successfully, or is not found suitable for the post, then he shall be liable to be terminated from the service.
- 7. A Person appointed to the post, shall be required to pass the examinations in Hindi and Marathi language according to the rules made in that behalf, unless he has already passed or has been exempted from passing those examinations.
- 8. A person appointed to the post should possess a certificate in Computer Operation, prescribed by the Directorate of Information and Technology, Government of Maharashtra, from time to time.
- 9. A person appointed to the post, shall be liable for transfer anywhere in the State of Maharashtra.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

SITARAM KUNTE, Principal Secretary to Government.